

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 6. december 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1515
Dok.: RAJ41698

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 289 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 9. november 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Harpsøe (DF).

Lars Barfoed

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 289 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”I et indslag fra sportsprogrammet Onside, søndag den 7. november 2010, ser man tydeligt, at en sportsreporter angribes med flere slag - helt og aldeles uprovokeret - af en maskeret fodboldfan, hvilket selvfølgelig må betegnes som en grov voldshandling: Hvad er strafrahmen for sådan en voldshandling, og hvilken straf gives der normalt i lignende tilfælde for at angribe et uskyldigt menneske med slag i ansigtet?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. For så vidt angår den konkrete episode, der fandt sted den 7. november 2010 ved Brøndby Stadion, og som bl.a. kan ses på hjemmesiden www.onside.dk, kan jeg oplyse, at Københavns Vestegns Politi af egen drift har optaget en anmeldelse i anledning af episoden, og at sagen nu efterforskes af politiet.

Jeg finder på denne baggrund ikke at burde udtale mig nærmere om den konkrete sag, som nævnes i spørgsmålet.

2. Jeg kan generelt om straffastsættelsen i voldssager oplyse, at der ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 (den såkaldte strafskærpselseslov) blev gennemført en skærpelse af straffen for vold efter straffelovens §§ 244-246. Efter lovændringen straffes simpel vold efter straffelovens § 244 med bøde eller fængsel indtil 3 år, grov vold efter straffelovens § 245 med fængsel indtil 6 år og særlig grov vold efter straffelovens § 246 med fængsel indtil 10 år.

Af forarbejderne til lovændringen (lovforslag nr. L 118 – folketingsamlingen 2001-2002, de almindelige bemærkninger, punkt 2.2.4.) fremgår, at man med lovændringen tilsigtede, at strafniveauet ved overtrædelse af straffelovens §§ 244-246 som overvejende hovedregel skulle forhøjes med omkring en tredjedel i forhold til det hidtidige niveau. Endvidere fremgår det, at fastsættelsen af straffen i hver enkelt sag fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering af sagens omstændigheder, og at straffen vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder.

Vold, der henføres til straffelovens §§ 244-246, spænder fra den helt simple vold i form af et enkelt slag eller skub uden personska- de til den alvorligere vold, f.eks. slag, herunder med redskaber, eller spark, der har skader til følge, og til den særdeles alvorlige vold, der medfører døden eller invaliderende varige mén. Omstændighe- derne i voldssagerne kan også være meget forskellige. Der kan

f.eks. være tale om forudgående skænderi eller provokationer mellem berusede eller vold i den groveste form som f.eks. mishandling af et spædbarn.

De straffe, der udmåles af domstolene i voldssager, viser da også, at der er tale om sager af meget forskellig karakter, og straffene spænder således helt fra bøder til meget langvarige fængselsstraffe. Straffene i voldssager fastsættes på grundlag af en række forskellige konkrete forhold, hvor voldens karakter og grovhed har væsentlig betydning, men også omstændighederne i forbindelse med voldsudøvelsen, følgerne af den udøvede vold samt tiltaltes personlige forhold har betydning for strafudmålingen. Det har således bl.a. betydning ved straffastsættelsen, om volden er en følge af forudgående skænderi eller provokationer, eller om der eksempelvis er tale om uprovokeret gadevold. Der kan i den forbindelse også henvises til straffelovens almindelige regler om straffens fastsættelse i §§ 80-82.

Vold, der består i slag med hænderne, herunder knytnæveslag i ansigtet, vil normalt blive henført under straffelovens § 244 om simpel vold, hvor strafferammen som nævnt ovenfor er bøde eller fængsel i indtil 3 år. Bestemmelsen dækker alle ordinære sædvanligt forekommende voldshandlinger og finder således anvendelse på vold i form af bl.a. slag med flad hånd og knytnæveslag, spark, kraftige skub og visse slag eller kast med genstande. Der kan herom bl.a. henvises til Greve m.fl.: Kommenteret Straffelov – speciel del (9. udgave, 2008) s. 359f.

Rigsadvokaten har i 2004, 2005, 2006 og senest i 2007 afgivet redegørelser om straffene i voldssager efter strafskærpelsen i 2002.

Det fremgår af Rigsadvokatens redegørelse fra juni 2005, at knytnæveslag i ansigtet – der er en af de oftest forekommende former for vold efter straffelovens § 244 – før strafskærpelsen normalt blev straffet med fængsel i 30-40 dage, hvorimod normalstraffen efter strafskærpelsen er fængsel i 40-50 dage. I Rigsadvokatens redegørelser fra juni 2006 og juni 2007 viste retspraksis, at bl.a. gadevold i form af knytnæveslag i ansigtet som udgangspunkt straffes med ubetinget fængsel i 40-50 dage.

Det fremgår tillige af Rigsadvokatens redegørelser om straffene i voldssager, at normalstrafniveauet for knytnæveslag i ansigtet fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder. Som skærpende omstændigheder kan bl.a. nævnes, at volden er udøvet af flere i forening, at volden har medført alvorligere skader, og at tiltalte tidligere er straffet for vold. Som formildende omstændigheder kan eksempelvis nævnes tiltaltes unge alder og forudgående provokationer fra forurettedes side.

Til illustration af straffen for vold i form af knytnæveslag i ansigtet udøvet som gadevold kan jeg bl.a. henvise til Vestre Landsrets dom af 1. september 2008 (gengivet i TfK2008.819V). Her blev tiltalte, der på gerningstidspunktet var omkring 25 år, idømt 50 dages ubetinget fængsel for overtrædelse af straffelovens § 244, idet han en nat på et torv havde tildelt forurettede to knytnæveslag i ansigtet. Ifølge tiltaltes forklaring havde han fejlagtigt troet, at forurettede var en, som tidligere havde skubbet til ham. Henset til, at der var tale om meningsløs gadevold, fandt hverken by- eller landsretten grundlag for at gøre straffen betinget.

En anden dom, hvor der var tale om vold i form af knytnæveslag, er Vestre Landsrets dom af 26. oktober 2009 (gengivet i TfK2010.86V). Her havde tiltalte talt i mobiltelefon, mens han kørte bil, hvilket fik en medtrafikanter til at dytte et par gange. Herefter standsede tiltalte og steg ud af sin bil, og medtrafikanten gjorde det samme, hvorefter tiltalte slog denne i ansigtet med et knytnæveslag. Tiltalte blev straffet med ubetinget fængsel i 40 dage efter straffelovens § 244, og by- og landsretten lagde ved straffastsettelsen vægt på, at det var strafskærpende, at volden var udøvet over for en medtrafikanter, og formildende, at volden var af forholdsvis beskeden karakter.

Endelig kan jeg som et eksempel på straffen for knytnæveslag i ansigtet henvise til Højesterets dom af 20. maj 2010 (gengivet i U2010.2193H), hvor tiltalte, der var 18 år og ustraffet på gerningstidspunktet, blev idømt 40 dages betinget fængsel for overtrædelse af straffelovens § 244, idet han under en privat fest efter skænderier havde tildelt sin ekskærestes veninde et knytnæveslag i ansigtet samt skubbet hende flere gange, ligesom han skubbede sin ekskæreste én gang.”